

Ansökan till Miljöanslaget

Lunds Renhållningsverk

Projekt: Inomkommunal tävling och coachande i avfallsminimering

1. Syfte

Lunds Renhållningsverk ansöker om medel från Miljöanslaget för att kunna anordna en tävling där arbetsplatser inom Lunds kommunorganisation förbättrar sin källsortering och minskar sina avfallsmängder. Lunds kommunorganisation orsakar en stor mängd avfall och att minska mängderna onödigt avfall kan bidra till en verksamhetsutveckling som innebär minskade avfallsmängder, minskad klimatbelastning, minskade kostnader och bidra till en bättre arbetsmiljö.

Genom coaching och anordnandet av en tävling förväntas intresset och resultatet av projektet bli större än om endast coaching genomförs. Tävlingar skapar engagemang, motivation och gemenskap. Under ett par månader coachas arbetsplatserna och mäter sitt avfall för att se en utveckling på avfallsmängderna och renheten på avfallet. För framtagande av handlingsplan och utförda åtgärder får arbetsplatserna ett diplom samt priser anordnas för de arbetsplatser som lyckats bäst inom olika kategorier. Syftet med tävlingen är att uppmärksamma avfallets roll i klimatfrågan och arbeta med det på ett lättsamt och roligt sätt.

Under 2019 anställdes en avfallscoach på Lunds renhållningsverk som under 2020 arbetat med att inspirera och coacha arbetsplatser inom Lunds kommun till avfallsminimering. Under tiden har material tagits fram som kan driva arbetet framåt. Projektet blir en naturlig fortsättning av detta arbete för att öka upp takten inom Lunds kommun.

2. Bakgrund

Liknande tävlingar har arrangerats inom avfall och avfallsminimering, såsom Minimeringsmästarna i Göteborgsregionen där hushåll tävlar mot varandra i att minimera sina avfallsmängder. När tävlingen genomfördes var en forskare med som besökte hushållen ett år efter att tävlingen var avslutad. Det man kunde se var att de beteendeförändringar som gjordes under tävlingen höll i sig och dessutom smittat av sig inom andra områden än avfall, flera hushåll uppgav att de börjat tänka klimatsmart även i andra sammanhang.

Lunds kommun har tidigare drivit projekt där hushåll engagerats, det projekt som ligger närmast Minimeringsmästarna var KlimatVardag där hushållen skulle minska sin klimatpåverkan med ett ton per person som deltog. I projektet togs ett helhetsgrepp runt klimatfrågor och inkluderade både energi, konsumtion, avfall mat och transporter.

Det man kunnat se i flera sådana här projekt är att sammanhållningen mellan de tävlande utgjort en viktig faktor – att vara många tillsammans som genomför en förändring skapar bättre resultat och att en förändring kan bli en norm. På arbetsplatser kan förändringar skapa nya rutiner som gör att förändringsarbetet och beteendeförändringar håller i sig under en lång tid framöver.

3. Genomförande av projektet

3.1 Metoder

Rekrytering: Kommunicera att projektet går igång och efterlysa arbetsplatser som vill delta.

Coaching: Projektledaren träffar arbetsplatserna och fungerar som en kontaktperson och coach vid frågor som uppstår. Coachningen ska vara positiv och inspirerande så att engagemanget inte dalar under projektets tid. Tävlingsdeltagarna får också träffa varandra på coachingsträffar under projekttiden där de kan utbyta erfarenheter, få tips och inspiration från projektledningen och övriga

medlemmar kring olika ämnen. Coachning kan ske i form av fysiska möten, E-coachning (digitala möten och e-post), hjälp med kartläggningar samt framtagande av handlingsplaner.

Mätning: Arbetsplatsernas avfall vägs vid ett flertal tillfällen, vid start av projektet, vid halvtid och vid projektets slut. Om inte vägning är ett alternativ eller inte går att genomföra kan andra mätmetoder användas, såsom inköpsstatistik, antal genomförda åtgärder eller antal bortplockade produkter som inte längre genererar avfall.

Tävling: Enheterna kan tävla och koras i olika kategorier om det känns som att enheternas avfall är av sådan karaktär att de inte är rättvis att de tävlar mot varandra eller om mätmetoderna skiljer sig kraftigt åt. En jury bör tillsättas för att kora vinnarna i respektive kategorier och kan bestå utav både politiker och tjänstemän. Kategorier som vinnare koras inom skulle till exempel kunna vara:

- Den största avfallsminskningen
- Den mest kreativa åtgärden
- Det största engagemanget (men som kanske inte lyckats hela vägen fram)

3.2 Målgrupp

Målgruppen för projektet är arbetsplatser i Lunds kommunorganisation. De deltagande enheterna eller arbetsplatserna kommer under åtta månader att bli lokala ambassadörer för avfallsminimerande arbete och inspirera andra enheter till hållbara och avfallssnåla rutiner.

3.3 Mål och förväntat resultat

Både nationellt och lokalt finns mål att minska avfallsmängderna markant, inte minst i våra egna styrdokument och ner på förvaltningarnas egna miljöpolicys. Med coachning som verktyg kan arbetet bli effektivare och resultaten bli högre. För de deltagande arbetsplatserna skulle avfallsmängderna bli mindre och sorteringen bättre. Att jobba med avfallsförebyggande insatser handlar till stor del om verksamhetsutveckling då avfallsförebyggande kan innebära att man får en bättre översikt på sin verksamhets miljö- och klimatarbete samt kan få positiva effekter inom andra områden såsom bättre arbetsmiljö och minskade kostnader för inköp och avfall. I ett liknande coachningsprojekt¹ som genomförts inom kommunala verksamheter i Göteborgs stad deltog skolor, förskolor, äldreboenden och kontor. En förskola som deltog i projektet lyckades under projekttiden minska sitt restavfall och matavfall med 50 procent respektive 20 procent vilket innebar besparingar i form av 30 000 kronor per år i minskade inköpskostnader och 4000 kronor per år i minskade avfallskostnader. Man räknade att förskolan också gjorde en koldioxidbesparing på ungefär sju ton koldioxid. Liknande resultat kan väntas för verksamheter inom Lunds kommun.

Projektmål:

- Verksamheters restavfall ska minska genom högre utsortering och genom förebyggande av onödigt avfall.
- Verksamheter ska ha kännedom om hur produkter kan återbrukas istället för att slängas.

Effekt mål:

- Minskad klimatbelastning samt minskade inköps- och avfallskostnader.

---

¹ Skrota skräpet, Göteborg Kretslopp och Vatten

3.4 Tidsplan

Inom ramen för projektet skulle enheter inom Lunds kommun kunna erbjudas att delta i ett internt minimeringsmästarna. Enheter som vill delta tävlar i hur mycket avfall de kan minska under ett halvår genom e-coachning. E-coachning består utav material som avfallscoachen tagit fram under 2020 som hjälper mindre arbetsplatser att börja arbetet med att förebygga avfall. Utöver det material som finns att tillgå erbjuds de deltagande enheterna in till liknande tematräffar som hushållen. Ett flertal arbetsplatser har redan visat intresse i att vara med i ett sådant projekt från bland annat Barn- och skolförvaltningen och Socialförvaltningen.

Tidsplan för ett internt minimeringsmästarna skulle kunna se ut på följande sätt:

Mars-april: Rekrytera enheter

April-juni: Identifiera onödigt avfall, väg avfallet för att få fram ett startvärde samt arbeta fram en åtgärdsplan.

Juni-september: Arbeta med åtgärderna och delta på inspirationsträff.

Oktober: Väg avfallet igen.

Oktober: Vid genomförandet av åtgärdsplan erhålles enheten ett diplom.

November: Delta på inspirationsträff och dela erfarenheter. Diskutera hur ett avfallsminimerande arbete kan integreras och bli en naturlig del av verksamheten.

November-december: Låta enheterna börja coacha en annan enhet – så att konceptet kan "skickas vidare".

---

4. Projektets bidrag till måluppfyllelse i kommunens måldokument

Projektet innebär en positiv miljöpåverkan och bidrar till att uppfylla mål i såväl LundaEko som i kommunens avfallsplan. De prioriterade områden som projektet främst avser att beröra är (1) Engagera flera, (2) Hållbar konsumtion och (4) Minsta möjliga klimatpåverkan, se tabell nedan.

Mål i LundaEko:	Projektets bidrag till måluppfyllelse:
1. Engagera flera 1.1 Lunds kommun ska, utifrån samtliga prioriterade områden i LundaEko II, bidra med kunskap, information, goda exempel och verktyg för att göra det enkelt att välja hållbara alternativ. 1.2 Lunds kommun ska, utifrån samtliga prioriterade områden i LundaEko II, öka kunskapen samt utveckla samarbetet och dialogen kring hållbar utveckling inom organisationen samt med företag, universitet, organisationer och medborgare.	Spridning av utmaningar och resultat som arbetsplatserna får under projektets gång publiceras i kommunens kanaler och kan på så sätt engagera även andra arbetsplatser som inte är med i tävlingen.
2. Hållbar konsumtion 2.1 Lunds kommun ska verka för cirkulära flöden i slutna resurssnåla och giftfria kretslopp. 2.7 År 2020 har den totala mängden avfall (se definition) minskat genom årlig minskning med 2 procent sedan 2013.	Projektet syftar till att minimera avfall genom att förändra hur produkter konsumeras och användas. Under projekttiden kommer relationen mellan konsumtion och avfall beröras för att öka förståelsen hur våra inköp samt hur förvaring, användning och slutligen hur vi slänger påverkar avfallsmängderna.
4. Minsta möjliga klimatpåverkan 4.1 Utsläppen av växthusgaser i Lunds kommun ska minska med minst 80 procent till 2030 jämfört med 1990.	Genom minskad konsumtion och minskade avfallsmängder minskar också de växthusgasutsläpp som kopplar an till detta. Utsläpp både relaterade till produktion och transport av varor minskar och utsläpp från avfallshanteringen och återvinning minskar.

I kommunen pågår även andra projekt såsom Klimatneutrala Lund 2030 som syftar till att öka takten i klimatarbetet och ta sig an utmaningen om att bli en klimatneutral stad. Projektets fokus ligger på mobilitet, energi och cirkulär ekonomi. Deltagandet och erfarenheterna från denna tävling skulle kunna bidra till den färdplan som ska tas fram inom projektet.

5. Synergieffekter

Verksamheter som strategiskt arbetat med avfallsminimering menar att det även bidrar till värden kopplat till social hållbarhet². Minskade avfallsmängder innebär att mindre tid läggs på inköp och konsumtion, det leder till minskat behov av lagerhållning samt minskad tidsåtgång till avfallshantering – vilket inneburit att tid frigjorts till kärnverksamheten.

6. Finansiering av projektet

Lunds renhållningsverk finansierar samtliga kostnader som uppstår i projektet; vågar för vägning av avfall, kommunikationsinsatser och tematräffar (inkluderar fika, inspirerande föreläsare osv.). Medel från miljöanslaget ska användas till finansiering av en projektledartjänst på 50 procent vars arbetsuppgifter syftar till administrering av projektet, coacha de deltagande arbetsplatserna och sprida information och resultat kring arbetet längs med vägen, se specificerad budget i bilaga 1.

---

² Göteborg stad

Bilaga 1: Specificerad budget

Kostnader	LRV bekostar	Miljöanslaget
Coachningsträffar: - Fika, ev. lokal,	2 000	
Extra kostnader som uppstår vid vägning: - Vågar till arbetsplatser som mäter sitt eget avfall - Avgift för extra bil som väger en verksamhets avfall innan tömning, vid tre tillfällen.	5 000	
Kommunikationsinsatser och diplom	2 000	
Lön projektledare (50 procent, 8 månader)		200 000
Totalt	9 000	200 000
Total budget		209 000